

LIFE projekts

Ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodikas izstrāde un aprobācija projekta "*LIFE Ekosistēmu pakalpojumi*" pilotteritorijās Jaunķemeros un Saulkrastos

Biedrība "Baltijas krasti", Dr.oec. Līga Brūniņa

Projekta virsmērķis

Ir veicināt ekosistēmu un to pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma ieviešanu un uz tā balstītu ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu Latvijas politikas un plānošanas dokumentos.

Projekta rezultāti

- ◆ Augusi sabiedrības pašapziņa attiecībā uz dabas kapitāla un tā radīto pakalpojumu pielietojumu.
- ◆ Izveidots uz ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas pieeju balstīts plānošanas rīks.
- ◆ Latvijā, Saulkrastos, izveidots pirmais dabas dizaina parks.

Projekta aktivitātes

SAGATAVOŠANĀS UN KOMUNIKĀCIJAS AKTIVITĀTES

A5 – Ekosistēmu pakalpojumu kartēšana;

D3 – Sabiedrības izglītošanas pasākumi.

IEVIEŠANAS AKTIVITĀTES

B1 – Ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums;

B2 – Pilotteritoriju attīstības scenāriju ekonomiskais novērtējums;

B3 – Attīstības scenāriju rezultātu iestrāde plānošanas dokumentos;

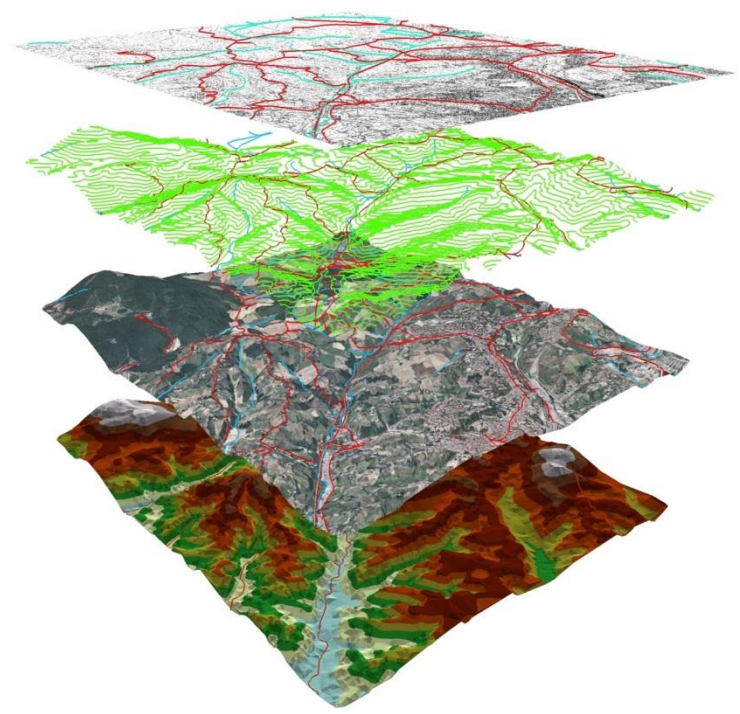
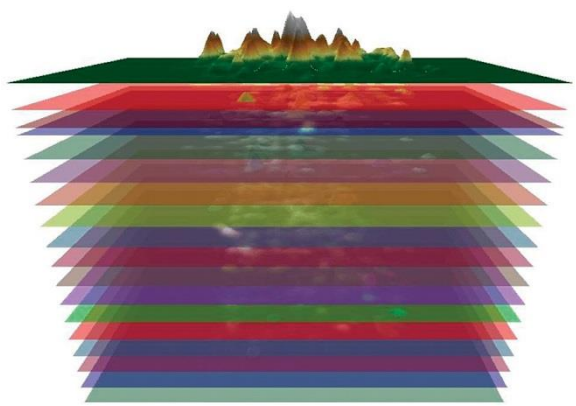
B4 – Riska novērtēšana ekosistēmas vērtību saglabāšanai;

B5 – Ekosistēmas novērtējuma plānošanas vadlīniju izstrāde.

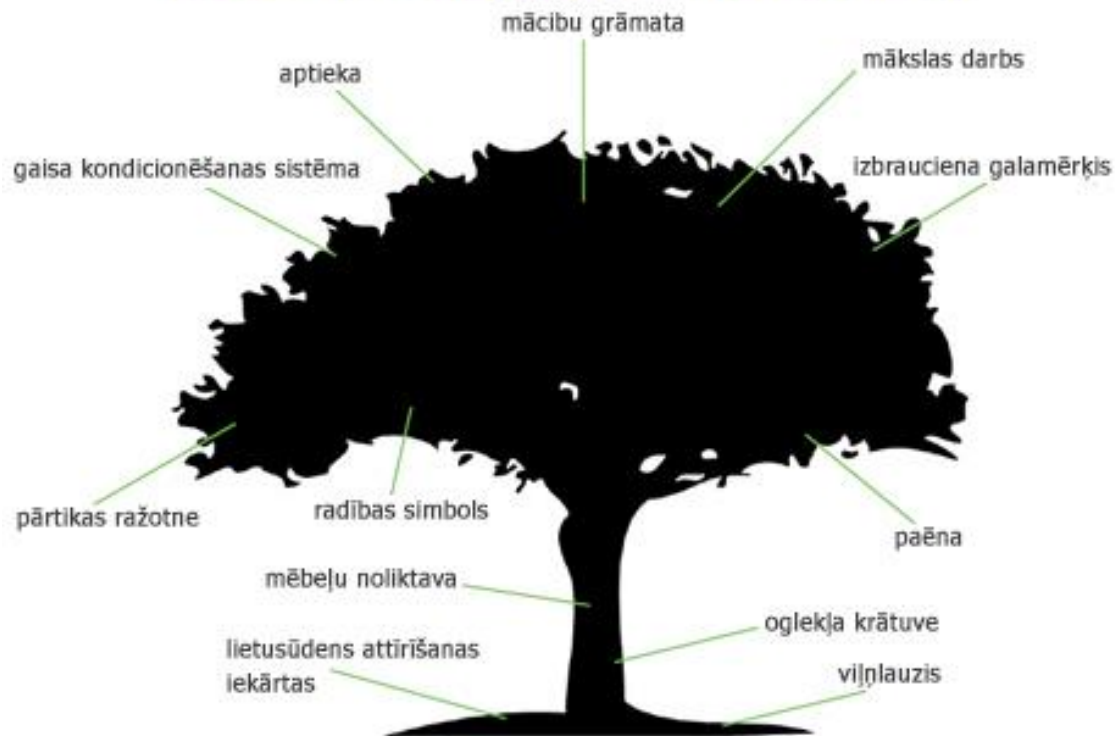

A5 – EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU KARTĒŠANA

A5--> + B1 = KOKS - pakalpojumu stacija cilvēkam

A5, B1 metodes

- Biotopu kartēšana;
- Ekosistēmu pakalpojumu un to ietekmes kartēšana;
- Meta-analīze;
- Datu matricas;
- Faktoranalīze
- Ekspertu hierarhija;
- SPSS programmatūra;
- Korelācija, dispersija;
- Intervijas;
- Socioloģiskās aptaujas;
- u.c..

B1 – Socioloģiskā aptauja

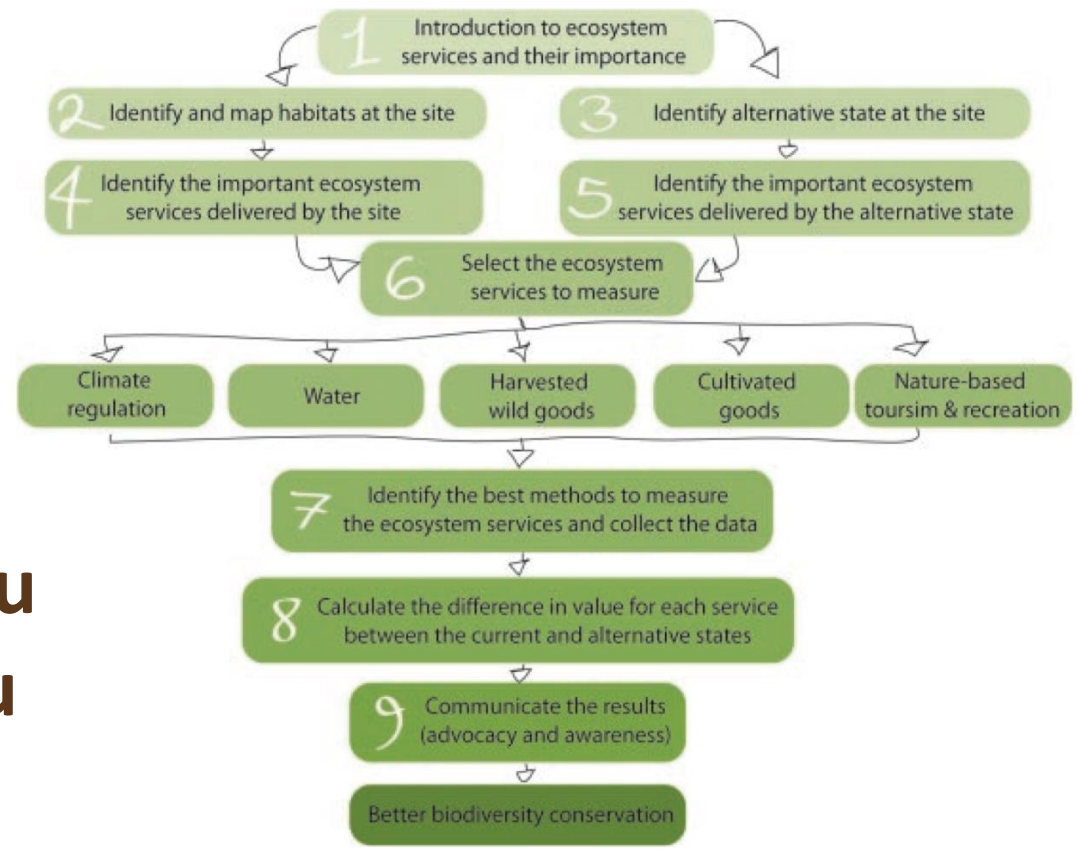
Precizēs un papildinās meta-analīzes, tirgus izpēti, ceļojuma izmaksu, iespējamo izmaksu, vēlēšanās maksāt, hēdoniskās, sociālo ieguvumu metodes datus.

B2 - Pilotteritorijas: Saulkrastu un Jūrmalas pilsētu piekrastes kāpu zonas

- ❖ Izstrādāt MK noteikumu projektu;
- ❖ Izstrādāt teritorijas plānojuma zonējumu projektu ierosinājumus;
- ❖ Izstrādāt ierosinājumus dabas aizsardzības plāniem.

B3 – rezultātu iekļaušana plānošanas dokumentos

B4 - DABAS DIZAINA PARKS "PUTNU BIEDĒKLIS"

IDEJAS BŪTĪBA

Atbalstīt izveidoto infrastruktūru ar interaktīvu vides dizaina objektu kompleksu, kas "reagētu" uz apmeklētāju klātbūtni vizuālā, audiālā vai mehāniskā veidā, ja šāda klātbūtne tiktu identificēta ārpus vēlamās, apmeklētājiem atvēlētās platības.

Respektīvi, ja kāds dodas ārpus pastaigas takas, izbradājot jau bojātus vai aizsargājamus biotopus, vai pienāk pietiekami tuvu, tad, lai nepārkāptu nepieciešamo robežu, apmeklētājs tiktu "brīdināts" par iespējamo šādas rīcības ietekmi.

B4 - DABAS DIZAINA PARKS "PUTNU BIEDĒKLIS" IESPĒJAMIE TEHNOĻĪSKIE RISINĀJUMI

- Skaņas signāli ar verbālu vēstījumu, piemēram, *"nekāp man virsū!"* vai *"tu mani sabradāsi!"*.
- Skaņas ar emocionālu konotāciju, piemēram, nopūtas, vaidi, putnu kliegumi u.c.
- Vizuāli vēstījumi, piemēram, izstrādāti vienkāršā hologrāfiskā tehnikā, kas izmaina vizuālo attēlojumu, atkarībā no pietuvošanās leņķa.

PROJEKTA DARBA PLĀNS

1. Ekspertu darba grupas un “prāta vētras” (pastāvīgi).
2. 1. Tehniskās specifikācijas izstrāde ekosistēmu pakalpojumu kartēšanai.
3. 1. Tehniskās specifikācijas verifikācija pieredzes apmaiņas braucienā (Institute for Natural Resource Conservation, PHDr.B.Burkhard).
4. Iepirkuma līgums ekosistēmu pakalpojumu kartēšanai - (iegūst indikatorus, kritērijus, datu bāzes, kartes).
5. 2. Tehniskās specifikācijas izstrāde ekonomiskā novērtējuma un attīstības scenāriju modeļiem.
6. 2. Tehniskās specifikācijas verifikācija pieredzes apmaiņas braucienā.
7. Iepirkuma līgums monetāro datu, to ekonomiskās, sociālās un vides korelācijas noteikšanai.
8. 3. Tehniskās specifikācijas izstrāde un iepirkums sociālekonomisko datu iegūšanai iedzīvotāju aptaujas un anketēšanas veidā.
9. Attīstības scenāriju modelēšana.
10. Plānošanas rīka (vadlīniju/rekomendāciju) izstrāde.

B5 – STRATĒGISKĀS REKOMENDĀCIJAS UN PLĀNOŠANAS RĪKS

būs
interaktīvs,
lietotājam
draudzīgs un
vizuāli
pievilcīgs rīks.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

JAUTĀJUMI UN IETEIKUMI?

LIFE13 ENV/LV/000839 projekts LIFE Ekosistēmu pakalpojumi/ LIFE Ecosystem Services